

نامه سرگشاده

در این اواخر موافقتنامه ای بین مقامات افغانستان، سویدن و نمایندگان کمیساریای عالی سازمان ملل برای پناهندگان به امضا رسیده که طبق ادعای مقامات سویدن در نتیجه آن بازگشت باصطلاح داوطلبانه پناهندگان و پناهجویان افغانی تسهیل مییابد. تبصره های رسمی مقامات مذکور در مورد موافقتنامه سه جانبه چنان است که گویا عده ای حاضر به بازگشت اند و این موافقتنامه کمکی است به آنها. در حالیکه هیچکس نمیتواند حد اقل یکنفر را در سویدن سراغ کند که حاضر باشد تا داوطلبانه در این وضع ناهنجار و خطرناک افغانستان به کشور بازگردد. آنها یکساله است در سویدن اقامت دارند اکثراً دارای ریشه های در اینجا شده و نمیتوانند کار، خانه، تحصیل اطفال را بگذارند و در طول مدت پنج ماه که مدت نافذ بودن این موافقتنامه است آمادگی گیرند و به وطن بازگردند. ازینرو واضح است که موافقتنامه علیه آن عده از افغانهایی است که از عرصه چندین سال منتظر اخذ اجازه اقامت در سویدن بسر میبرند. اینان اکثراً افرادی اند که از وضع موجود کشور بنا بر فشار و تهدید گروه های مسلح و یا بنا بر عوامل دیگر فرار کرده و به اینجا پناهنده شده اند. اگر دولت افغانستان مصئونیت و امنیت اینها را تامین مینمود، هیچگاه وطن و اقارب خود را ترک نمیکردند و چندین سال را در غربت و دور از فامیل و اقارب در بی سرنوشتی کامل سپری نمی نمودند. تعداد این هموطنان ما که در سویدن بدون تعیین سرنوشت سرگردانند به رقم کمی بیشتر از یکهزار نفر میرسد. میگویند که این موافقتنامه بعد از چندین ماه مذاکره و مباحثه بین اطراف ذینفع به امضا رسیده است. معلوم میشود که دولت سویدن بسیار مایل است خود را از باصطلاح شر این افغانها خلاص کند، باینکه تعداد آنان انقدر زیاد هم نیست که برای دولت سویدن بار بزرگ اقتصادی باشد. بر علاوه باید گفت که تعداد زیادی از این عده خود صاحب کار و فعالیت اقتصادی هستند و یا بودند که متأسفانه از برکت این موافقتنامه از دست دادند. پس اصلاً این مسئله جنبه سیاسی دارد.

واقعیت اینست که دولت سویدن زیر فشار بسیار نیرومند ایالات متحده آمریکا و ناتو قرار دارد که به پناهجویان افغان اقامت ندهد. آمریکا دادن اقامت به افغانان را آبرو ریزی خود میدانند که با گذشت بیش از پنج سال از اشغال نظامی افغانستان باز هم دولت مورد پشتیبانی آن نمیتواند حد اقل مصئونیت شهروندان را تامین کند. دولت سویدن میخواهد این موافقتنامه را بحیث روپوشی قرار دهد تا اخراج اجباری افغانان را عملی سازد و بخواست ایالات متحده و ناتو لبیک گوید. پراگراف سوم ماده چهارم موافقتنامه چنین امکانی را برای مقامات سویدن مهیا میسازد و در آن با صراحت پیش بینی میشود که الترناتیف باصطلاح بازگشت داوطلبانه اخراج اجباری است.

در عمل اداره مهاجرت سویدن از مدتی به اینسو آمادگی هایی بمنظور اخراج اجباری افغانان پناهجو گرفته است. آنده از هموطنان که در مورد شان فیصله نهایی مبنی بر ترک "داوطلبانه" سویدن صورت گرفته است، زیر فشار بسیار شدید قرار دارند تا باصطلاح "داوطلبانه" این کشور را ترک کنند در غیر ان از آغاز ماه اگست به پولیس معرفی خواهند شد که با اجبار اخراج گردند. اداره مهاجرت اجازه کار اینده از هموطنان ما را لغونموده و پرداخت هرگونه کمک مالی و اقتصادی به آنانرا مشروط به قبول بازگشت "داوطلبانه" میسازد. به آنان گفته میشود که یا فوراً اسناد حاوی تقاضانامهء بازگشت به اصطلاح داوطلبانه را امضا کنند و یا از دریافت هرگونه کمک اجتماعی و اقتصادی محروم میشوند. به این میگویند بازگشت داوطلبانه!

برای ما موضع دولت سویدن کاملاً روشن است، مقامات این کشور میخواهند باصطلاح با یک تیر دو فاخته را شکار کنند. آنها تلاش میورزند از یکطرف مشکل سیاسی خودرا حل کنند و از جانب دیگر خود را از هرگونه مسئولیت احتمالی در قبال سرنوشت بعدی عودت کنندگان در داخل افغانستان آزاد سازند. لیکن برای ما شیوه عمل مقامات دولت افغانستان کاملاً غیر قابل درک است. در این شرایط سخت بحرانی که هنوز رسوایی ناشی از بازگشت نابهنگام پناهندگان از ایران فرو ننشسته باز یک موافقتنامه برای بازگرداندن مهاجرین به امضا میرسد و اینبار بازگرداندن از یک کشور اروپایی جاییکه اکثرأ پناهندگان شرایط بسیار بهتر کار و زندگی را دارند. آیا دولت افغانستان شرایط بهتر را برای زیست این اوارگان مهیا ساخته میتواند؟ اگر میتواند چرا اینکار را برای آن هموطنان مصیبت رسیده ما که از کشورهای همسایه بازگشته اند و در شرایط کاملاً غیر انسانی بسر میبرند، انجام نمیدهد؟ وقتی انسان در باره این برخورد غیر مسئولانه ای مقامات دولت افغانستان فکرمیکند، فوراً سوالهای زیادی مطرح میشود. ما فقط چند تا از این سوالها را مطرح میسازیم.

ایا دولت افغانستان از امضای موافقتنامه های مشابه با یک عده کشورهای اروپایی دیگر تجربه لازم نگرفته است که بداند این نوع موافقات چه بلایی را بر سر پناهندگان و پناهجویان میآورد؟

ایا ممکن نبود که قبل از امضای چنین موافقتنامهء مهم مقامات افغانستان یکبار بخود زحمت میدادند و تلاش میورزیدند که از نزدیک با مشکلات و معضلات افغانهای پناهجو در محل آشنایی حاصل کنند؟ متاسفانه، مقامات افغانی نه تنها خود به ابتکاری دست نزدند، برعکس حتی مراجعات پناهجویان را بی جواب گذاشتند. چنانچه انجمن افغانها در سویدن از مدت بیش از یکسال باینطرف بارها به سفارت دولت اسلامی افغانستان در اوسلو که مسئولیت سویدن را نیز دارد، مراجعه کرده و تقاضا نموده است که یک نماینده خود را جهت بررسی مشکلات افغانها در این کشور به ستوکهولم بفرستند. اما این تقاضاها تا کنون بدون پاسخ باقی مانده است. ما از جانب خود حاضر بودیم که هر نوع همکاری را در زمینه بعمل آوریم.

ازینرو ما شدیداً به این برخورد غیر مسئولانه ی مقامات دولت افغانستان اعتراض نموده و انرا نمونه دیگری از عدم توجه به مکلفیتهای شان میدانیم! ما طرفدار بازگشت داوطلبانه افغانها با شرایط مطلوب بوده، اما ما مخالف شدید اخراج اجباری افغانها میباشیم . ما از این مقامات میخواهیم که هرچه زودتر با ارگانهای مربوط کشور سویدن در تماس شوند و از اخراج اجباری، قطع کمکهای اجتماعی به افغانان پناهجو و لغو اجازه کار آنان جلوگیری بعمل آورند! ما از مقامات ذیربط در افغانستان میخواهیم تا غرض عملی شدن " عودت داوطلبانه " هیچ افغان را بدون تقاضا و امضای شان در میدان بین المللی کابل تحویل نگیرند .

چنانکه دیده میشود مقامات دولتی افغانستان مانند همیشه حد اعلاهی عدم توجه و عدم احساس مسئولیت در قبال سرنوشت هموطنان را از خود نشان دادند. نباید اجازه داده شود که چنین برخورد غیر مسئولانه باعث آزار و اذیت بیشتر افغانهای پناهجو گردد!

هیئت اجراییه انجمن افغانها در سویدن

Hamed qiami sweden

www.esalat.org
